

Set i lyset af klimaforandringerne kan økologisk landbrug ikke længere ses som et alternativ, men som en nødvendighed

(foto: Autre Terre)

Økologisk landbrug i Vestafrika til gavn for alle

- fra nr. 154, efteråret 2016, af kvartalsblad fra asbl¹Terre, Belgien
- af Kenji Accard, praktikant hos CNAbio² og Autre Terre
- oversat af Tina Jonstrup Larsen
- fodnoter af forfatter og oversætter samt Jørgen Olsen, som desuden har formuleret et efterskrift.

Eftersom økologisk landbrug snarere definerer sig som en bevægelse end som en ideologi eller en sektor gennem sine principper, sine målsætninger og sin praksis, bekræfter den nødvendigheden af at have en etik i hjertet af landbruget, ikke kun til gavn for menneskene, men også for dets omgivelser.

(fortsættes side 12)

¹ Asbl betyder Association sans But Lucratif = Forening uden Profitformål. Autre Terre betyder Den anden Jord.

² Conseil National pour l'Agriculture Biologique = Det Nationale Råd for Økologisk Landbrug. Det er et råd oprettet i Burkina Faso.

Fra en demonstration mod MONSANTO - Monsanto er en amerikansk multinational kemi- og medicinsk virksomhed som bl.a. fremstiller GMO-afgrøder. - På skiltet står ”Monsanto er værre end ebola.”

(foto: Autre Terre)

Økologisk landbrug i Vestafrika til gavn for alle

(fortsat fra side 11)

Økologisk landbrug sætter derfor bevarelsen af jorden og vandet samt kvaliteten af såsæden og den biologiske mangfoldighed højest på listen over de krav, der bør stilles. Der er her tale om praksis, som muliggør en selvstændiggørelse af bønderne samtidigt med at kunderne får sunde produkter.

Økologisk landbrug fremmer en produktionsform, der favoriserer samspillet med naturen, frem for blindt at udnytte den.

Set i lyset af klimaforandringerne kan økologisk landbrug ikke længere betragtes som et alternativ. Det er nødvendigt at udbrede den, forbedre den, sætte den i relief - kort sagt at systematisere den.

I Burkina Faso og i de øvrige lande har de multinationale selskaber inden for fødevarer og landbrugskemikalier en tendens til at fremstille og udbrede produktionsmåder inden for landbruget, som forurener og gør producenten afhængig, mens de lader hånt om vores fælles fremtid. Deres magt er blevet så stor, at regeringen og de nationale forskningsinstitutioner garanterer deres interesser på bekostning af befolkningens ønsker.

Indførelsen af OMG³ er højdepunktet i så henseende.

³ Organismes Génétiquement Modifiés :
Genmodificerede organismer – GMO på dansk.

I Vestafrika udkrystalliserer disse spørgsmål sig tydeligere end andre steder, forstærket ved fremmarchen af ørkendannelse, landdistrikternes sårbarhed og usikkerheden ved grænserne.

Der findes dermed fortsat mange udfordringer at løfte. Hvis foreningerne og NGO'erne har et stort ansvar med hensyn til at udbrede økologisk praksis i landbruget, kan de kun effektivt realiseres ved ikke at negligere de etiske aspekter og ved at forholde sig til bøndernes virkelighed.

Båret igennem med små strukturer har talrige ”projekter” givet meget tilfredsstillende resultater, hvad enten der er tale om vegetabilsk produktion, kornproduktion, skovlandbrug, kampen mod ørkendannelse eller bevarelsen af vandet, jorden og bøndernes såsæd, hvilket muliggør konkrete fremskridt, metoder og praksis tilpasset befolkningen, der ofte er organiseret i grupper eller kooperativer.

Som tidligere understreget giver det dog ingen mening at styrke økologisk landbrug, hvis man samtidig giver multinationale firmaer (og deres forskellige støtter) lov til at gennemføre deres logik om opkøb af jord og dyr, hvorved de truer bøndernes eksistensbetingelser. Således har enhver organisation, som arbejder positivt for økologisk landbrug, pligt til at informere, bevidstgøre og mobilisere befolkningerne om disse spørgsmål.

I Vestafrika inddeler civilsamfundets aktører sig i uformelle kollektiver, fagforeninger og organisationer for at værne om deres fundamentale rettigheder.

En aktiv indsats fra så store dele af foreningslivet som muligt er yderst væsentlig. Der er brug for midler, territorial forankring og kvalifikationer, for internationale bånd og forbindelser, hvilket alt sammen er ekstremt vigtigt.

De politikker, som ligger bag udviklingshjælp fra USA, EU og selv FN (for eksempel ”*La nouvelle Alliance Pour la Sécurité Alimentaire et la Nutrition*”⁴), UEMOA⁵s aftaler om økonomisk partnerskab eller CEDEAO⁶s regler, systematiserer logikker om opkøb af jord og giver frit løb til, at de multinationale selskaber æder sig ind på såsæd, kemiske input og rådighed over f.eks. bomulden, som bønderne dyrker.

Derfor skal alle de organisationer, som ønsker af fremme økologisk landbrug, løse en dobbelt etisk udfordring: De skal på den ene side promovere en landbrugsmodel, der muliggør bøndernes frigørelse og en varig fredning af økosystemet, hvilket ubetinget skal konstrueres ud fra bøndernes virkelighed. På den anden side skal de organisere sig og tage del i modstanden mod de multinationale selskaber og deres allieredes opkøb af jord. Samarbejdet mellem alle involverede skal styrkes, og der skal på det lokale plan hele tiden arbejdes med organisationsformerne.

Negligerer man ét af disse aspekter og lever man ikke op til de krav, som de stiller, forlader man det etiske niveau, som det økologiske landbrug har brug for.

.....

Efterskrift: Efter at artiklen blev skrevet, har Burkina Fasos myndigheder bedt det amerikanske multinationale selskab Monsanto forlade landet. Monsanto er mere end noget andet selskab aktivt omkring at fremme GMO.

Den del af høsten i Burkina Faso i 2016, der var uden GMO, var af høj kvalitet og er blevet solgt til priser over gennemsnittet. Det gælder både certificerede økologiske produkter og traditionelle, som har fået kunstgødning og pesticider. Franskkyndige kan læse mere på dette link – alle kan nyde billedet <http://positivr.fr/ogm-coton-monsanto-burkina-faso/>

- Jørgen Olsen.

⁴ Den ny alliance for fødevarer sikkerhed og ernæring.

⁵ Union Economique et Monétaire Ouest Africaine (Vestafrikas Monetære og Økonomiske Union).

⁶ CEDEAO, engelsk ECOWAS: Economic Community of West African States.